

درس 10 (اوضاع اجتماعی ، اقتصادی ، علمی و فرهنگی

- 1- چرا در دوران صفوبه شرایط مناسبی برای رونق زندگی اجتماعی و اقتصادی پدید آمد؟ به دلیل :
 - 1- وجود حکومت مرکزی نیرومند 2- برقراری نظم و امنیت در سراسر کشور.
 - 2- بیشترین ساکنان ایران در دوره صفوبه به ترتیب چه کسانی بودند ؟ و به چه کارهایی اشتغال داشتند؟ روستاییان و کوچ نشینان به ترتیب بیشترین ساکنان ایران را تشکیل می دادند . همچون گذشته ، کوچ نشینان به دامداری و صنایع دستی و روستاییان به کشاورزی و صنایع دستی اشتغال داشتند.
 - 3- به عقیده ی جهانگردان اروپایی وضع زندگی دهقانان ایرانی در مقایسه با اروپایی چگونه بود ؟ به مراتب بهتر از وضع دهقانان در مناطق حاصلخیز اروپا بوده است.
 - 4- بیشتر شهرنشینان در دوره صفوبه چه کسانی بودند ؟ شهرنشینان بیشتر مقام های حکومتی ، نظامیان ، کارکنان اداره ها ، روحانیون ، بازرگانان ، پیشه وران ، صنعتگران و کارگران بودند.
 - 5- کدام محصولات ایران در دوره صفوبه به کشورهای همسایه و برخی کشورهای اروپایی صادر می شد؟ خشکبار ، پارچه های مخملی ، ابریشمی و حریر و نیز قالی های نفیس صادر می شد.
 - 6- کارگاه های بافندگی در شهرهای مختلف در دوره کدام پادشاه رونق گرفت. شاه عباس اول
 - 7- در دوره شاه عباس اول ، کارگاه های بافندگی در چه شهرهایی وجود داشت ؟ اصفهان ، کاشان ، یزد ، مشهد استرآباد ، گیلان.
 - 8- صنعتگران ایرانی در چه صنایعی پیشرفت کرده بودند ؟ در صنایع کاشی ، چینی ، چرم ، جواهر ، رنگ ، صابون و جنگ افزارهای سنتی از قبیل شمشیر و کمان.
 - 9- در عصر صفوبه به چه دلایلی تجارت داخلی و خارجی پر رونق بود؟ (سه عامل تجارت)
 - 1- یکپارچه بودن سرزمین ایران 2- وجودنظم و امنیت در سراسر کشور 3- ایجاد راه ها و کاروانسراها.
 - 10- سه منبع عمده درآمد حکومت صفوبی را ذکر کنید؟ مالیات – عوارض – تجارت و صادرات بعضی از کالاها.
 - 11- در عصر صفوبی معماران ومهندسان شهر ساز ایرانی چه آثاری راساختند ؟معماران و مهندسان شهرساز ایرانی مسجدها ، کاخ ها ، پل و کاروانسراهای عظیم و با شکوهی ساختند و در تزیین آنها انواع هنرها را بکار بردند.
 - 12- صفویان برای رشد علم و گسترش آموزش چه اقداماتی انجام دادند ؟ پادشاهان ، مقام های کشوری و لشکری و دیگر بزرگان ، مدرسه ها و کتابخانه های عظیمی به ویژه در پایتخت های صفوبی ساختند و اموال و املاک بسیاری را وقف آنها کردند . تعداد زیادی از طالبان علم و دانش در این مراکز مشغول تحصیل بودند . در آن زمان به علوم و معارف دینی مانند تفسیر ، فقه و حدیث بسیار توجه می شد.
 - 13- از جمله فیلسوفان نامدار و عالمان بزرگ روزگار صفوبی چه کسانی بودند ؟ میرداماد و ملاصدرا از جمله فیلسوفان نامدار شیخ بهایی و علامه محمد باقر مجلسی از عالمان بزرگ آن روزگار بودند.
 - 14- چرا در دوره صفوبی شعر و ادب فارسی پر رونق نبود ؟ به سبب کم توجهی پادشاهان به شاعران . اما علم تاریخ مورد توجه قرار داشت.
 - 15- رشته های هنری دوره ی صفوبی کدامند ؟ نقاشی ، خوشنویسی ، کتاب آرایی و خاتم کاری.
 - 16- در دوره ی صفوبی مردم چه جشن هایی را گرامی می داشتند ؟ علاوه بر نوروز و دیگر جشن های باستانی ، اعیاد اسلامی مانند قربان ، فطر و غدیر را نیز گرامی می داشتند.
 - 17- در دوره صفوبی آیین سوگواری امام حسین (ع) به چه شیوه هایی برگزار می شد ؟ به شیوه ی روضه خوانی ، نوحه سرایی ، مرثیه خوانی ، سینه زنی و تعزیه برگزار می شد.
 - 18- برپایی جشن ها و آیین ها در دوره صفوبی چه تأثیری داشت ؟ افزایش همدلی و هم بستگی مردم.
 - 19- جمعیت ایران در دوره صفوبه حدود میلیون نفر تخمین زده می شود (10) .
 - 20- یکی از منابع عمده ی درآمد حکومت صفوبی بود که از کشاورزان و دامداران می گرفتند . (مالیات)
 - 21- در دوره صفوبه حدود تا درصد ایرانیان در شهرها زندگی می کردند . (10 تا 15 درصد)
 - 22- در عصر صفوبی نه تنها کشاورزی و دامداری بلکه ایران نیز شکوفا و پر رونق بودند . (صنایع)
 - 23- صنعت یکی از صنایع پررونق ایران در دوره صفوبی بود که با صنعت نساجی اروپا رقابت می کرد . (بافندگی)
 - 24- شاهان صفوبی به خصوص برای گسترش تجارت کوشش بسیار کردند . (شاه عباس اول)
 - 25- یکی از با شکوه ترین بازارها در عصر صفوبی ، بازار بود . (قیصریه ی اصفهان)
 - 26- یکی از منابع درآمد حکومت صفوبی ، بود که از کاروان های تجاری گرفته می شد . (عوارضی)

- 27- شاهان صفوی مخصوصاً برای گسترش تجارت خارجی به شرکت های اروپایی اجازه داد تا فعالیت کنند (شاه عباس اول)
 28- صادرات که پرسودترین کالای صادراتی بود در انحصار قرار داشت . (ابریشم – شاه عباس اول)

سوالات تستی درس 10

- 1- کدام عبارت ها در مورد دوره صفوی نادرست است ؟
 الف) در دوران صفوی عدم حکومت مرکزی و نبود نظم ، شرایط نا مناسبی را برای زندگی مردم فراهم آورده بود.
 ب) در دوره صفوی شهر و شهر نشینی بسیار رونق گرفت.
 ج) در دوره صفوی تجارت داخلی رونق گرفت ولی تجارت خارجی از رونق افتاد.
 د) در دوره صفوی به علوم و معارف دینی بسیار توجه می شد.
 ه) منبع عمده در آمد حکومت مالیاتی بود که از کشاورزان و دامداران می گرفتند.
- الف) 3 مورد ب) 2 مورد ج) 1 مورد د) 4 مورد
- 2- پر سود ترین کالای صادراتی یعنی ابریشم در انحصار کدام پادشاه صفوی قرار داشت ؟
 الف) شاه اسماعیل ب) شاه تهماسب ج) شاه عباس اول د) شاه عباس دوم
- 3 – طرح محاسبه دقیق آب زاینده رود از اقدامات کدام شخصیت در دوره صفوی می باشد ؟
 الف) ملا صدرا ب) شیخ بهایی ج) میر داماد د) علامه مجلسی
- 4- این جمله در کتاب تاریخی کدام شخصیت آمده است ؟ (منشا و منبع در آمد مردم کاشان کارگاه های ابریشم بافی و هنر نقره کاری آنهاست .)
 الف) سفر نامه کمپفر ب) تاریخ عالم آرای عباسی ج) احسن التواریخ د) سفر نامه شاردن
- 5- در دوره کدام پادشاه صفوی کارگاه های بافندگی متعددی تاسیس شد؟
 الف) شاه اسماعیل ب) شاه تهماسب ج) شاه عباس اول د) شاه عباس دوم
- 6- در دوره صفوی چه کسانی مدرسه و کتاب خانه های عظیم ساختند ؟
 الف) بزرگان ب) مقام های کشوری و لشکری ج) پادشاهان د) همه موارد
- 7- کدام آئینها و جشن ها در عصر صفویه با شکوه و عظمت بر گزار می شدند ؟
 الف) جشن نوروز ب) اعیاد اسلامی ج) آئین سوگواری امام حسین (ع) د) همه موارد
- 8- کدام علم در عصر صفویه مورد توجه بیشتر قرار گرفت ؟
 الف) علم ریاضی ب) علم شیمی ج) علم نجوم د) علم تاریخ
- 9- به عقیده شارون وضع زندگی دهقانان ایرانی در دوره از دهقانان اروپایی بهتر بوده است ؟
 الف) زندیه ب) افشاریه ج) صفویه د) قاجار
- 10- کدام عبارتها در مورد صفویه درست است ؟

- الف) جمعیت ایران در دوره صفویه 10 میلیون نفر تخمین زده می شود.
- ب) ادر دوره صفوی 10 تا 15% ایرانیان در روستاها زندگی می کردند.
- ج) در عصر صفوی صنایع ایران شکوفا بود.
- د) به دلیل کم توجهی صفویه به شاعران ، شعر و ادب فارسی پر رونق نبود.
- ه) بیشترین ساکنان ایران در دوره صفویه راروستائیان و کوچ نشینان تشکیل می دادند.
- الف) 3 مورد ب) 4 مورد ج) 2 مورد د) 1 مورد

